

به من بنگرید خاطره‌ها ۳

به من بنگرید خاطره‌ها

توماس ترانسترومر

محمّد صادق رئیسی

مجموعه هایکو

و شعرهای دیگر

برنده جایزه نوبل ۲۰۱۱

سرشناسه: Tomas Tranströmer, ترانس‌ترومر، توماس، ۱۹۳۱ - م.

عنوان و نام پدیدآور: به من بنگرید خاطره‌ها / توماس ترانس‌ترومر؛ مترجم: محمدصادق رلیس.

مشخصات نشر: تهران: نشر نیولار، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۸۸ ص

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۰۶۳-۱-۹

و وضعیت فهرست نویسی: فنی

یادداشت: عنوان اصلی: Look at me memories

موضوع: شعر: سوئدی -- قرن ۲۰ م. -- ترجمه شده به فارسی

شناسه اخراجه: رلیس، محمدصادق، ۱۳۵۱ - ، مترجم

رده: ج ۱ حدیث لکزه: ۱۳۹۷ / ۱۳۹۶ / ۱۵ / ۲۹۸۷۶۶۱۵ PT

رده بندی دهلی: ۷۱۰۸ / ۸۳۹

شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۴۷۸۵

solarpub@gmail.com

تلفن: ۷۷۰۹۲۳۰۹ همراه: ۰۹۱۲۶۴۶۷۱۶۱۰

نشر نیولار

شعرجهان. شماره نشر ۱

به من بنگرید خاطره‌ها

توماس ترانس‌ترومر

ترجمه ی محمد صادق رلیس

چاپ اول ۱۳۹۷ تیراژ: ۱۰۰۰

مدیر اجرایی: فاطمه اقبالی

مدیر فنی چاپ: فرمگ مسن زاده

طرح جلد: پژمان کلیپور

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۰۶۳-۱-۹

قیمت: ۷۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است.

فهرست

7	مقدمه، ترجمه	51	تاریکی
10	هایکو	52	صفحه کتاب شب
29	شعرهای دیگر	54	کارت پستال‌های سیاه
30	طوفان	56	خلیج خروشان ساکت است
31	شب، صبح	57	آلکاتیسک
32	اوستیناتو	58	راه‌ها
33	پرتره‌ی زنان قرن نوزدهم	60	آلگرو
34	طرح	62	شکل شناور تاریکی
35	دو شهر	63	در اعماق اروپا
36	منظره‌ی افتابی	64	تأقدیس‌های رومی
37	به سوی خانه	65	اعترافیه
38	رابطه	66	لامنتو
39	سنگ‌ها	68	جفت
40	تأمل آشفته	69	خط خطی‌های آتش
41	امضاها	70	چهره به چهره
42	هرثیه	71	اسپرسو
43	طنین	72	مهلت استراحت تابستانی
44	پست هوایی	74	ایستگاه
46	سنگ قبر	75	قله
47	چشم انداز قرون وسطایی	76	ماژور سی
47	نور به درون می‌ریزد	78	دیدۀ بانی
49	آوریل و سکوت	81	خانه‌های سوندی
50	درخت و آسمان	84	جمعیت پراکنده

مقدمه مترجم

توماس ترانسترومر در سال ۱۹۳۱ در شهر استکهلم به دنیا آمد. پدرش روزنامه‌نگار و مادرش معلم بود. در سال ۱۹۵۰ پس از اتمام مدرسه به تحصیل در حوزه‌های تاریخ ادبیات و شعر و تاریخ و روان‌شناسی در استکهلم مشغول به کار شد. در سال ۱۹۵۶ موفق به اخذ مدرک کارشناسی در رشته روان‌شناسی شد و سپس به استخدام بخش روان‌درمانی دانشگاه استکهلم درآمد. در سال ۱۹۵۷ با مونیکا بلاد ازدواج کرد که حاصل آن دو دختر به نام‌های اما و پائولاست. از سال ۱۹۸۰ به عنوان روان‌شناس در وزارت کار استخدام شد.

ترانسترومر سیزده کتاب شعر و دو کتاب خاطرات و نامه‌ها منتشر کرده است. ضمن این که برخی از آثار شعری جهان را به زبان سوئدی ترجمه کرد. ویژگی‌های شعری ترانسترومر که از نوعی تازگی زبانی و فضاهای نو در فرایند متن ادبی برخوردار است، وی را به یکی از بزرگ‌ترین شاعران سوئد پس از جنگ جهانی بدل کرده است. گرایش به سنت‌های شعری کهن، توصیف طبیعت، کنکاش در ضمیر پیدا و پنهان انسان در جهانی سرد و بی‌روح، دین‌گرایی، گرایش به متون مقدس، بهره‌مندی از اسطوره‌های دینی و رمز و رازهای اساطیر جهان و برخی دیگر از ویژگی‌های ناب، فضای مفهومی شعرهایش را به نوعی از عرفان تازه در جهان صنعت‌زده با برقراری و نزدیک به طبیعت و متعاقب آن ذات هستی، نزدیک ساخته و جهانی را برای مخاطب در گستره جهانی ترسیم می‌کند که قادر است اندکی حتی از دنیای وحشت‌زده‌ی پیرامون خود فاصله بگیرد. استفاده مکرر شاعر از عناصر طبیعت از جمله گل‌ها، درختان، دریا، آب و موج و ... نشان‌دهنده آن است که در این هم‌ذات‌پنداری انسان معاصر با جهان ذهنی انسان کهن - الگوی خود رابطه برقرار کرده و آن را تا لحظه‌ی نگاه خواننده در جلوی دید او قرار می‌دهد. از این رو، به لحاظ زبانی چندان ویژگی خاصی در آثار او دیده نمی‌شود، چراکه به واسطه‌ی مکاشفه در جهان درون به یکدستی تازه‌ای می‌رسد که روح انسان را به پاکی الوهیت نزدیک می‌سازد؛ این جاست که صدای ملایم موسیقی از دل طبیعت به گوش می‌رسد. نوایی که از دید شاعر، آرامش درونی را به مخاطب عرضه می‌دارد. مخاطبی که با درگیر شدن در تکنولوژی پیچاپیچ و زمخت به ظاهر مدرن، لطافت را فراموش کرده است. از

به من بنگرید خاطره‌ها ۹

دیگر ویژگی‌های شعر ترانسترومر، مرگ، تنهایی و آزادی است که در کنار این‌ها باید "هویت بخشی به انسان" را نیز علاوه کرد. مفهومی که در جای جای آثار ترانسترومر حضوری چشمگیر دارد.

ترانسترومر جوایز متعددی را در طول زندگی شاعرانه خود دریافت کرد که نخستین آن در سال ۱۹۶۶ جایزه ی بلمان بود و سپس در سال ۱۹۷۹ جایزه دونیو، ۱۹۸۱ جایزه پترارک آلمان، ۱۹۸۲ جایزه پیشگامان ادبی، ۱۹۸۸ جایزه پیلوت، ۱۹۹۰ جایزه داوران شمال اسکندیناوی، و همچنین جوایزی از کشورهای مقدونیه، ایتالیا، کانادا، امریکا ... دریافت نموده است. سرانجام در سال ۲۰۱۱ جایزه نوبل ادبیات را از آن خود کرد.

مهم‌ترین آثار ترانسترومر عبارتند از: هفده شعر - ۱۹۵۷، رازهای در راه - ۱۹۵۸، آسمان نیمه تمام - ۱۹۶۲، غنین‌ها و نشانه‌ها - ۱۹۶۶، تماشای تاریکی - ۱۹۷۰، بالتیک‌ها - ۱۹۷۴، برای زندگان و مردگان - ۱۹۸۶، به من بنگرید خاطره‌ها - ۱۹۹۳ و ... مجموعه آثار شاعر به همراه خاطرات وی در سال ۲۰۱۱ منتشر شده است.

مجموعه حاضر، گزیده‌ای از آثار کلی شاعر است که در طول این سال‌ها ترجمه شده و اینک در پیش روی خواننده است و این‌که تا کنون آثار کم‌تری از شاعر در ایران ترجمه و منتشر شده، و امیدوارم این اثر بتواند در معرفی هرچند کوتاه و مختصر شاعر به خواننده فارسی زبان مدد برساند.

محمدصادق رئیسی

تهران - ۱۳۹۲

رساناهای پرتوان نیرو
ناآرام در سرزمین یخبندان
سمت شمالی موسیقی.

سمت کوه کبکد مرگ می‌دود
تنها
خورشید روشن.

باید زندگی کنیم
با چمن آراسته و
تبسم‌های پنهانی.